Minister
Finansów i Gospodarki

Warszawa, 21 października 2026 roku

Sprawa:	odp. na interpelację poselską w sprawie opodatkowania VAT świadczeń przekazanych na pomoc uchodźcom z Ukrainy
Znak sprawy:	DOP6.054.19.2026.CNME
Kontakt:	Kancelaria MF tel.: +48 22 694 55 55 e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczpospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację nr 20217 z 08.10.2026 r.

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 20217 złożoną przez poseł Izabelę Leszczynę w sprawie opodatkowania VAT świadczeń przedsiębiorców na rzecz uchodźców z Ukrainy oraz zajmowania środków na ich rachunkach bankowych w związku ze spornymi rozliczeniami, informuję, co następuje.

Sprawa dotycząca opodatkowania środków finansowych otrzymywanych z tytułu pomocy w zakresie zakwaterowania i wyżywienia udzielanej uchodźcom z Ukrainy zapewnianej przez przedsiębiorców i przez obywateli jest znana Ministerstwu Finansów i na bieżąco analizowana.

Środki te były wypłacane na podstawie przepisów ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa[1]. Ustawa ta przewidywała różne rodzaje takich świadczeń finansowych, przyznawanych na podstawie różnych przepisów tej ustawy i na różnych warunkach.

Z ogólnych zasad systemu podatku od towarów i usług[2] wynika, że opodatkowaniu tym podatkiem podlegają co do zasady czynności odpłatne, co oznacza konieczność wystąpienia zależności pomiędzy wykonanymi czynnościami a otrzymanym

[1] Dz. U. z 2025 r. poz. 337, ze zm. – dalej: ustawa o pomocy

[2] dalej: VAT

tel.: +48 22 694 55 55
fax: +48 22 694 36 84
gov.pl/finanse
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

w zamian wynagrodzeniem[3]. W przypadku gdy korelacja pomiędzy wykonanymi czynnościami a otrzymanym finansowaniem nie występuje, dana czynność nie podlega opodatkowaniu VAT.

Co istotne, opodatkowanie VAT danej czynności determinuje odpłatność (wystąpienie wynagrodzenia), a nie osiągnięcie zysku. Generowanie marży czy zysku nie jest wymagane do powstania obowiązku podatkowego w podatku VAT. Dodatkowo, aby czynność odpłatna podlegała opodatkowaniu, musi zostać wykonana przez podatnika działającego w tym charakterze (tj. w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej[4]).

Ocena każdej czynności pod kątem uznania jej za odpłatną, czyli podlegającą opodatkowaniu VAT, powinna być dokonywana indywidualnie, na podstawie całokształtu towarzyszących jej okoliczności faktycznych i prawnych.

Przykładowo można wskazać, że w przypadku czynności wykonywanych na podstawie umów zawieranych przez przedsiębiorców z jednostkami samorządu terytorialnego[5] zlecającymi zapewnienie zakwaterowania dla obywateli Ukrainy za określonym wynagrodzeniem, czynności takie należy uznać co do zasady za opodatkowane VAT. Takie przypadki regulował art. 12 ustawy o pomocy.

Traktowanie na gruncie VAT różnych form finansowania wypłacanego na podstawie ustawy o pomocy, w tym w zakresie uznania otrzymanych środków finansowych za wynagrodzenie za zlecone i wykonane czynności, powinno być zatem oceniane na podstawie analizy całokształtu warunków i zasad ich udzielania.

Jednocześnie należy zauważyć, że w przypadku czynności wykonywanych na podstawie umów zawieranych przez przedsiębiorców z JST lub wojewodami zlecającymi zapewnienie zakwaterowania dla obywateli Ukrainy za określonym wynagrodzeniem na podstawie art. 12 ustawy o pomocy, organy od samego początku zajmowały stanowisko, zgodnie z którym te transakcje były opodatkowane podatkiem VAT.

Podatnicy udzielający pomocy obywatelom Ukrainy na podstawie ustawy o pomocy mogli pozyskiwać informacje dotyczące skutków podatkowych podejmowanych działań przede wszystkim z treści aktów prawnych publikowanych w Dzienniku Ustaw. Dodatkowo podatnicy mogli korzystać z informacji udzielanych przez Krajową Informację Skarbową[6] na infolinii lub za pośrednictwem formularza kontaktowego online[7].

Należy też wskazać, że w przypadku wątpliwości co do stosowania przepisów prawa podatkowego, podatnicy mieli i mają możliwość wystąpienia do Dyrektora KIS o wydanie interpretacji indywidualnej przepisów prawa podatkowego, w tym

---

[3] art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2026 r. poz. 1263, ze zm.) – dalej: ustawa o VAT

[4] art. 15 ust. 1 i 2 ustawy o VAT

[5] dalej: JST

[6] dalej: KIS

[7] więcej informacji: tutaj

również w sprawach dotyczących opodatkowania świadczeń wykonywanych na rzecz uchodźców z Ukrainy w ramach umów zawieranych z JST.

Zasady dotyczące wydawania interpretacji indywidualnych zostały uregulowane w art. 14b–14s Ordynacji podatkowej[8]. Interpretacje takie dają podatnikom pewność co do prawidłowości sposobu rozliczenia ww. transakcji oraz ochronę prawną, o której mowa w art. 14k–14m Ordynacji podatkowej.

Natomiast w przypadku powstania wątpliwości dotyczących wysokości stawki podatku VAT przedsiębiorcy mogą również zwrócić się do Dyrektora KIS z wnioskiem o wydanie wiążącej informacji stawkowej (WIS)[9]. WIS nie tylko wskazuje podatnikowi właściwą dla danego towaru albo usługi stawkę podatku VAT, ale również zapewnia odpowiednią ochronę, gwarantując tym samym bezpieczeństwo podatkowe transakcji.

Podkreślić należy, że w związku ze ścisłą harmonizacją podatku VAT w Unii Europejskiej, państwa członkowskie mają ograniczoną swobodę wprowadzania rozwiązań w zakresie tego podatku – nie ma możliwości wprowadzenia regulacji, które nie wpisują się w ramy nakreślone przepisami unijnymi, w tym przede wszystkim dyrektywą VAT[10], jak również orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej[11].

Powyższe dotyczy m.in. przedmiotowego i podmiotowego zakresu stosowania zwolnień od podatku, czy też stosowania obniżonych stawek podatku. Państwa członkowskie UE są bezwzględnie związane unijnym katalogiem preferencji.

Nie jest zatem możliwe wprowadzenie ogólnych preferencji w zakresie obniżonych stawek VAT, czy też zwolnień od VAT, których nie przewidują przepisy unijne. Mając powyższe na uwadze nie jest rozważane wprowadzenie odrębnych, szczególnych regulacji w zakresie opodatkowania pomocy humanitarnej, gdyż z obecnych przepisów o podatku od towarów i usług można określić podatkowo-prawną sytuację podatników VAT, którzy udzielają w różnych formach pomocy humanitarnej.

Resort finansów stoi na stanowisku, że polskie przepisy dotyczące podatku VAT, mające zastosowanie w zakresie świadczenia omawianych usług, są zgodne z przepisami dyrektywy VAT. Odnośnie natomiast do ich wykładni w kontekście omawianej problematyki wskazać należy na postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego[12] we Wrocławiu z 27.05.2026 r., sygn. I SA/Wr 1/26, którym skierowano do sądu unijnego pytania prejudycjalne w sprawie opodatkowania podatkiem VAT świadczeń za zakwaterowanie i wyżywienie uchodźców z Ukrainy wypłacanych przez wojewodę. Orzeczenie, które zostanie w tej sprawie wydane, może wskazać kierunek interpretacyjny przepisów w zakresie VAT w odniesieniu do

---

[8] ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2026 r. poz. 622, ze zm.)

[9] art. 42a–42i ustawy o VAT

[10] dyrektywa 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 347 z 11.12.2006, str. 1, ze zm.)

[11] dalej: TSUE

[12] dalej: WSA

przedstawionego zagadnienia. Do czasu wydania orzeczenia przez sąd unijny sprawy toczące się przed krajowymi sądami administracyjnymi, których przedmiot jest objęty pytaniem prejudycjalnym, są co do zasady przez sądy zawieszane.

Skierowanie przez sąd administracyjny pytania prejudycjalnego do TSUE nie stanowi podstawy prawnej do wstrzymania albo zawieszenia postępowania egzekucyjnego z urzędu. Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji[13] nie przyznaje Ministrowi Finansów czy Szefowi KAS uprawnień w zakresie wstrzymania czynności egzekucyjnych lub postępowania egzekucyjnego.

Organ egzekucyjny, zgodnie z art. 29 § 1 u.p.e.a., bada z urzędu dopuszczalność egzekucji administracyjnej, organ ten nie jest natomiast uprawniony do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym. Organ egzekucyjny nie jest władny podejmować żadnych działań ingerujących w treść decyzji, stanowiącej podstawę wystawienia tytułu wykonawczego, czy dokonywać jego weryfikacji. Postępowanie egzekucyjne nie jest tym etapem postępowania, na którym decyduje się o istnieniu obowiązku i jego wymiarze.

Odnośnie kwestii zajęcia środków na rachunku bankowym należy wskazać, że zgodnie z art. 7 u.p.e.a. organ egzekucyjny stosuje środki egzekucyjne przewidziane w ustawie, które prowadzą bezpośrednio do wykonania obowiązku, a spośród kilku takich środków – środki najmniej uciążliwe dla zobowiązanego.

Przy wyborze środka egzekucyjnego organ musi kierować się nie tylko jego najmniejszą dolegliwością, ale przede wszystkim efektywnością, przy czym ciężar wskazania alternatywnego, mniej uciążliwego, a zarazem skutecznego środka spoczywa na zobowiązanym[14].

W tym miejscu należy powtórzyć za Naczelnym Sądem Administracyjnym, że:

> [...] zajęcie rachunku bankowego stanowi jeden z mniej uciążliwych środków egzekucyjnych. W przypadku prowadzenia takiej egzekucji strona zostaje ograniczona w prawie udzielania zleceń rozliczeń pieniężnych do wysokości należności podlegających egzekucji. Istotne jest to, że rachunek pozostaje otwarty, a strona może dysponować swobodnie nadwyżką ponad zajętą kwotę (art. 80 § 1 u.p.e.a.). Oceniając zastosowany w sprawie środek jako najmniej uciążliwy, sądy administracyjne podkreślają właśnie to uprawnienie korzystne dla zobowiązanego, by nie „zablokować" całkowicie jego działalności gospodarczej[15].

Ponadto, zgodnie z treścią art. 81 § 4 u.p.e.a., pomimo zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego możliwa jest wypłata na wynagrodzenia za pracę, po złożeniu bankowi odpisu listy płac lub innego wiarygodnego dowodu, a wypłata alimentów lub renty o charakterze alimentacyjnym – tytułu stwierdzającego obowiązek zobowiązanego do płacenia alimentów lub renty, jak również podatku dochodowego od osób fizycznych oraz składek na ubezpieczenie społeczne, należnych od dokonywanych wypłat na bieżące wynagrodzenia, zgodnie z art. 81 § 5 u.p.e.a.

---

[13] Dz. U. z 2026 r. poz. 268, ze zm. – dalej: u.p.e.a

[14] por. wyrok NSA z 12.05.2026 r. sygn. III FSK 1317/25

[15] por. wyrok NSA z 06.05.2021 r. sygn. III FSK 3404/21

Z wyrazami szacunku
Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki
Marcin Łoboda
Sekretarz Stanu Szef Krajowej Administracji Skarbowej

w Ministerstwie Finansów